

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 21/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av foderlagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 oktober 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av foderlagen (RP 192/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Hannu Miettinen, jord- och skogsbruksministeriet
- expert Eeva Saarisalo, jord- och skogsbruksministeriet

- lagstiftningsråd Sten Palmgren, justitieministeriet
- enhetsdirektör Sinikka Marmo, Livsmedels- säkerhetsverket.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Central- förbund SLC
- Livsmedelsindustriförbundet rf
- Hankkija-Maatalous Oy
- Mildola Oy.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att foderlagen ändras till följd av ändringarna i Europeiska unionens lagstiftning om utsläppande på marknaden och användning av foder samt på grund av de nationella ändringsbehov som framkommit i det praktiska tillsynsarbetet.

För närvarande bestäms det om utsläppande på marknaden och användning av foderråvaror och foderblandningar genom Europaparlamentets och rådets förordning. Därför behöver vissa definitioner av foder och praxis som gäller märkningar och användning av foder i foderlagen uppdateras för att de ska motsvara den nya EU-lagstiftningen. Samtidigt uppdateras också

hänvisningarna till den nationella lagstiftningen när det gäller registreringen som foderföretagare. I lagen föreskrivs om användningen av finska och svenska på foderförpackningar och i andra medföljande dokument. I fortsättningen föreskrivs i lagen även om foderföretagarens skyldighet att informera om skadliga ämnen, produkter och organismer som upptäckts vid kvalitetssäkringen. Vidare föreslås i lagen ett bemyndigande att genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet föreskriva hur foderråvarukategorier för sällskapsdjurfoder ska benämnas samt om angivande av energi- och proteinvärden och provtagning i samband med han-

del på den inre marknaden och import i fråga om s.k. särskilt riskbenäget foder. Till lagen fogas också ett bemyndigande att förbjuda att foder släpps ut på marknaden och används om salmo-

nella har konstaterats i fodrets produktionsmiljö eller i transportfordonet.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkning- och ändringsförslag.

Som det påpekas i propositionsmotiven har märkningarna på foder stor betydelse för foder-säkerheten och därmed också för livsmedelssäkerheten. Enhetliga rutiner för utsläppande på marknaden och användning av foder påverkar också avsevärt djurproducenternas verksamhets-förutsättningar, eftersom foder är en betydande produktionsinsats inom djurproduktionen. Ock-så andra konsumenter, t.ex. ägare av sällskaps-djur, behöver få tillräcklig och adekvat informa-tion om foder.

Merparten av de foderråvaror som används i husdjursproduktionen här hemma kommer från finländska gårdar. Den fodersäd som ingår i fo-derblandningar köps huvudsakligen på den fin-ländska marknaden, men det behövliga komple-mentproteinet tvingas man till övervägande del importera. Vi är nämligen självförsörjande på odlat proteinfoder bara till ungefär 15 procent.

Det importerade komplementproteinet be-står huvudsakligen av soja. Utskottet underströk i sitt betänkande om statsrådets jordbrukspolitis-ka redogörelse (JsUB 7/2006 rd — SRR 4/2005 rd) att om biobränsle framställs av inhemsk rå-vara (korn, vete, sockerbeta, rybs/raps) beräk-nas det uppstå mångfaldigt mer proteinrik foder-fraktion än vad som nu produceras i landet. Spannmålsfoderfraktionerna skulle kunna ersät-ta soja och spannmål i utfodringen av djur. I det sammanhanget poängterade utskottet också att energiinnehållet i biprodukter från bearbetning

(mäsk/dränk och rybskross) absolut måste tas med i beräkningen för att det totala energiutby-tet ska vara tillräckligt stort för framställning av biobränsle.

Foderhygien är en annan faktor som talar för inhemskt proteinfoder. Den har betydelse inte bara för djurens utan också människans häl-sa. I Finland är djursjukdomar mycket mindre frekventa än på annat håll. Särskilt salmonella förekommer sällan. Många sjukdomsagenser sprids med foder och foderråvaror och med en inhemsk kedja är det lättare att upprätthålla en hög standard på foderhygien. Utskottet ser det som ytterst viktigt att man nu tar in i lagen ett be-myndigande att förbjuda att foder släpps ut på marknaden eller används om salmonella har på-träffats i fodrets produktionsmiljö eller trans-portfordonet. För att kontrollen av importerat fo-der ska hålla hög kvalitet behöver den tillräck-ligt med resurser, framhåller utskottet med kraft.

Detaljmotivering

15 §. *Krav på märkning av foder.* Stödjande sig på erhållen utredning föreslår utskottet att 3 mom. tydliggörs utifrån det som sägs i 17 § i grundlagen, 34 § i språklagen (423/2003) och propositionsmotiven.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt proposi-tionen men 15 § 3 mom. med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

15 §

Krav på märkning av foder

(1 och 2 mom. som i RP)

Märkningar av foder som är direkt eller indirekt avsedda för slutanvändare ska göras *åtminstone* på finska och svenska. På foder som endast säljs i enspråkiga kommuner får märkningarna

dock göras på kommunens språk. I tvåspråkiga kommuner får märkningarna på foder som har förpackats på försäljningsstället, *på foder i lös-vikt som en fodertillverkare levererar direkt till slutanvändaren och på foder som en företagare inom primärproduktionen levererar till en annan foderföretagare inom primärproduktionen göras på slutanvändarens språk, antingen finska eller svenska. (Utesl.)*

(4 och 5 mom. som i RP)

Helsingfors den 30 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv
Klaus Pentti /cent

Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.